

Instanța de insolabilitate: Curtea de Apel Comrat (jud. Șt. Starciuc)

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Iuliana Oprea
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de administratorul insolabilității Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi, în cauza la cererea administratorului insolabilității Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi împotriva lui Gheorghii Chioroglo cu privire la validarea popririi, împotriva hotărârii din 06 septembrie 2017 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 10 iulie 2017, administratorul insolabilității SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi a depus în instanța de insolabilitate, cerere împotriva lui Gheorghii Chioroglo solicitând validarea popririi cu încasarea de la Gheorghii Chioroglo a sumei de 40000 lei în beneficiul SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate.

În motivarea cererii, administratorul insolabilității a invocat că Gheorghii Chioroglo și SRL „Titanconstruct.Com” s-au aflat în raporturi juridice-civile.

Menționează că, din informația eliberată de BC „FinComBank” SA, filiala Comrat, din 15 iunie 2017, a aflat că în perioada 10 octombrie 2011-30 decembrie 2011, Gheorghii Chioroglo a primit personal de pe contul curent al SRL „Titanconstruct.Com” suma de 40000 lei. În actele contabile ale SRL „Titanconstruct.Com” lipsesc confirmări precum că această sumă ar fi fost introdusă ulterior în casa societății de către Gheorghii Chioroglo.

Precizează că, adresările sale atât în formă scrisă, cât și în formă verbală către Gheorghii Chioroglo de a-i transmite confirmări referitor la faptul că suma de 40000 lei primită de la contul curent al SRL „Titanconstruct.Com” a fost introdusă ulterior în casa acesteia, au fost ignorate.

Susține că, circumstanțele expuse denotă că Gheorghii Chioroglo are o datorie față de SRL „Titanconstruct.Com” în sumă de 40000 lei.

Declară că, în baza art. 126 alin.(2) al Legii insolabilității a expediat la 22 iunie 2017 în adresa lui Gheorghii Chioroglo o somație, recepționată la 26 iunie 2017, însă cerințele expuse au rămas fără executare.

Prin hotărârea din 06 septembrie 2017 a Curții de Apel Comrat s-a respins ca neîntemeiată cererea administratorului insolvenței SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolvență-Ivan Terzi împotriva lui Gheorghe Chioroglo cu privire la validarea popririi în sumă de 40000 lei; s-a desființat poprirea SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolvență, față de Gheorghe Chioroglo.

La 21 septembrie 2017, prin intermediul poștei electronice (f.d.42) administratorul insolvenței SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolvență-Ivan Terzi a declarat recurs împotriva hotărârii din 06 septembrie 2017 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de validarea a popririi cu încasarea de la Gheorghe Chioroglo a sumei de 40000 lei în beneficiul SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolvență.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de insolvență nu a aplicat și a ignorat art. 7 alin.(2) al Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, conform căruia entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit. a). Or, din materialele cauzei este evident că organele de conducere ale SRL „Titanconstruct.Com” nu au dus evidența contabilă din primăvara anului 2015.

Opinează că, instanța de insolvență nu a luat în considerare că în baza art. 13 alin. (1) lit. a) al Legii contabilității, răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine conducerii (organului executiv) – în entitatea cu răspundere limitată. Or, Edgar Chioroglo, contrar prevederilor art. 13 alin.(2) al Legii contabilității, nu a organizat și nu a asigurat ținerea contabilității în mod continuu din momentul înregistrării până la lichidarea entității. În consecință, la SRL „Titanconstruct.Com” lipsesc actele ce confirmă intrarea banilor în casa societății.

Indică recurentul că, instanța de insolvență nu a aplicat prevederile art. 43 alin.(3) al Legii contabilității, conform cărora răspunderea pentru organizarea păstrării și integritatea documentelor contabile o poartă conducătorul entității și nu administratorul insolvenței. Instanța de insolvență nu a luat în considerare că, art. 43 alin.(6) al Legii contabilității prevede că în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv. Faptul sustragerii a fost depistat de colaboratorii poliției Ceadâr-Lunga în august 2015, însă procesul de insolvență în privința SRL „Titanconstruct.Com” a fost intentat la 26 februarie 2016. A fost suficient timp pentru restabilirea actelor, însă conducerea societății nu a întreprins nici o măsură de restabilire până la intentarea procesului de insolvență și nici după intentarea procesului de insolvență. În opinia sa, toate acestea s-au făcut întru acoperirea faptului primirii banilor cash de către conducerea societății și alți lucrători de la contul societății, cu ulterioara atribuire.

Menționează recurentul că, instanța de insolvență, cu încălcarea art. 6 CEDO, a pus pe seama administratorului insolvenței obligația de a confirma că Gheorghe Chioroglo și-a atribuit 40000 lei, suma primită cash de la societate, în privința cărora lipsesc confirmări că ar fi intrat în casa societății.

Suține că, instanța de insolvență a interpretat eronat prevederile art. 126 alin.(1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, or, înscrisurile prezentate

confirmă primirea sumei de 40000 lei în perioada 10 octombrie 2011-30 decembrie 2011 de către Gheorghi Chioroglo de la contul curent al societății.

Remarcă că, Gheorghi Chioroglo nu doar că nu a întreprins unele măsuri întru restabilirea actelor contabile, dar a și creat obstacole, despre ce a informat instanța în rapoartele sale și în cererea privind tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale SRL „Titanconstruct.Com”.

Afirmă că, din materialele primite de la Inspectoratul Fiscal de Stat al UTA Găgăuzia, este evident că în perioada 28 mai 2010-07 februarie 2014, nu au intrat în casa societății anumite mijloace bănești de la Gheorghi Chioroglo. Astfel, nu doar că Gheorghi Chioroglo a ignorat somația expediată prin intermediul oficiului poștal, dar nici nu s-a folosit de dreptul său conform art. 126 alin.(10) al Legii insolabilității.

Consideră că, instanța de insolabilitate a interpretat eronat prevederile art. 117 alin.(1) Cod de procedură civilă și nu a aplicat prevederile art. 117 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă. Probele prezentate au fost obținute în modul prevăzut de lege, veridicitatea lor este confirmată de persoane împuternicite ale BC „FinComBank” SA și nu pot fi puse la îndoială, iar Gheorghi Chioroglo nu a infirmat informația dată. În conformitate cu art. 123 alin.(6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. La fel, instanța de insolabilitate a interpretat eronat prevederile art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, deoarece a prezentat înscrisuri ce confirmă cerințele sale, iar Gheorghi Chioroglo nu a prezentat nimic și nici nu s-a prezentat în cadrul ședinței de judecată, fiind înștiințat legal despre data și ora ședinței de judecată și a primit copia cererii cu anexele. Instanța de insolabilitate a ignorat prevederile art. 118 alin.(4) și art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolabilității, nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolabilitate a adoptat hotărârea contestată la data de 06 septembrie 2017, iar administratorului insolabilității SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi a declarat recurs la data de 21 septembrie 2017, prin intermediul poștei electronice (f.d.42), ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de administratorul insolabilității SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi, cu casarea hotărârii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de

procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 06 ianuarie 2016 a Curții de Apel Comrat a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SC „Ataival Service” SRL cu privire la intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL „Titanconstruct.Com”.

Prin hotărârea din 26 februarie 2016 a Curții de Apel Comrat a fost constată insolabilitatea SRL „Titanconstruct.Com” și a fost intentat procesul de insolabilitate în privința SRL „Titanconstruct.Com”.

Conform art. 5 alin.(2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Conform art. 66 alin.(1) lit. 1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, una din atribuțiile principale ale administratorului insolabilității este colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea silită a bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți.

Conform art. 126 alin.(1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, sunt supuse urmării silită prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Conform aliniatului al aceluiași articol, poprirea se înființează prin somație a administratorului insolabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului.

Materialele cauzei atestă că la 22 iunie 2017, administratorul insolabilității SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi a expediat în adresa lui Gheorghii Chioroglo o somație de înființare a popririi pe suma de 40000 lei, recepționată de către Gheorghii Chioroglo la 26 iunie 2016, conform avizului de recepție (anexat în copie f.d.6).

Conform art. 126 alin.(9) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă terțul poprit nu-și îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

Astfel, prin cererea depusă la 10 iulie 2017 împotriva lui Gheorghii Chioroglo, administratorul insolabilității SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi a solicitat validarea popririi cu încasarea de la Gheorghii Chioroglo a sumei de 40000 lei în beneficiul SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate (f.d.1).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de insolabilitate pripit a ajuns la concluzia privind

netemeinicia cererii administratorului insolabilității SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate-Ivan Terzi cu privire la validarea popririi în sumă de 40000 lei prin hotărârea din 06 septembrie 2017 (f.d.19-22). Instanța de insolabilitate nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Colegiul notează că, instanța de insolabilitate a constatat că suportul probatoriu prezentat nu confirmă că Gheorghi Ghioroglo ar datora anumite sume bănești debitorului SRL „Titanconstruct.Com”, în proces de insolabilitate, în consecință dispunând desființarea popririi.

La acest capitol, Colegiul relevă că, administratorul insolabilității a invocat ca conform informației eliberate de BC „FinComBank” SA, filiala nr.12, din 15 iunie 2017, în perioada 10 octombrie 2011-30 decembrie 2011, Gheorghi Chioroglo a primit personal de pe contul bancar al SRL „Titanconstruct.Com” suma de 40000 lei. Concomitent specifică că în actele contabile ale SRL „Titanconstruct.Com” lipsesc confirmări precum că această sumă ar fi fost introdusă ulterior în casa societății de către Gheorghi Chioroglo.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, instanța de insolabilitate a reținut precum că lipsesc probele ce ar confirma apariția obligațiilor față de SRL „Titanconstruct.Com”, iar informația privind rulajul mijloacelor bănești atestă activitatea SRL „Titanconstruct.Com” și nu confirmă apariția obligațiilor debitoriale a lui Gheorghi Chioroglo față de aceasta.

Colegiul remarcă că, este prematură concluzia instanței de insolabilitate în acest sens ce rezidă dintr-o examinare superficială a suportului probatoriu, deoarece informația eliberată de BC „FinComBank” SA în susținerea cererii de validare a popririi, reținută de instanța de insolabilitate că fiind o confirmare a activității SRL „Titanconstruct.Com”, de fapt, reflectă ridicarea banilor cash de la contul curent al SRL „Titanconstruct.Com” de către anumite persoane în perioada 18 ianuarie 2011-29 octombrie 2014 și doar la 18 decembrie 2014 a fost înregistrat un venit (f.d.3-4) și nicidecum nu reflectă activitatea întreprinderii, în condițiile când activitatea întreprinderii nu presupune doar cheltuieli, ci și venituri.

Mai mult ca atât, informația respectivă are ca titlu „ridicarea banilor de la contul curent al SRL „Titanconstruct.Com”, dar nu reflectă circulația mijloacelor bănești ce ține de activitatea integrală a întreprinderii, or, genul de activitate a societății nu ține de acordarea împrumuturilor.

De asemenea, Colegiul notează că, art. 13 alin.(1), (2) lit.a), f) al Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 prevede că răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine: a) conducerii (organului executiv) – în entitatea cu răspundere limitată; b) partenerilor – în entitatea ai cărei proprietari au răspundere nelimitată; c) proprietarului – pentru întreprinzătorii individuali; d) conducătorului entității – în entitățile neprevăzute la lit. a)–c). Persoanele specificate la alin.(1) sunt obligate să organizeze și să asigure ținerea contabilității în mod continuu din momentul înregistrării până la lichidarea entității; să asigure documentarea faptelor economice ale entității și reflectarea acestora în contabilitate.

Recurentul pretinde că, din actele deținute referitor la activitatea SRL „Titanconstruct.Com” se identifică că ultima nu ține evidență contabilă din primăvara anului 2015, contrar prevederilor art. 7 alin. (2) al Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, care statuează că entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de

standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit.a).

Colegiul relevă că, instanța de insolvență nu a verificat sub toate aspectele circumstanțele ce țin de faptul că în august 2015 actele contabile a SRL „Titanconstruct.Com” au fost sustrase.

Conform art. 43 alin. (6) al Legii contabilității, în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile, conducătorul entității este obligat să le restabilească în termen de până la 2 luni, începând cu data constatării faptului respectiv.

Colegiul precizează că, starea de insolvență a SRL „Titanconstruct.Com” a fost constatată prin hotărârea din 26 februarie 2016 a Curții de Apel Comrat, iar de la data sustragerii actelor contabile conducătorul entității nu a întreprins anumite măsuri întru restabilirea actelor contabile până la intentarea procesului de insolvență, argument invocat și de recurent, care nu a fost combătut.

Un aspect ce urmează a fi verificat la rejudecarea cauzei constituie și valoarea popririi solicitate, deoarece prin cererea de validare a popririi, cât și prin somația de înființare a popririi, administratorul insolvenței SRL „Titanconstruct.Com” pretinde suma de 40000 lei, care ar fi fost primită de la contul curent al societății de către Gheorghi Chioroglo în perioada 10 octombrie 2011-30 decembrie 2011.

Astfel, instanța de insolvență urmează să verifice temeinicia sumei de 40000 lei solicitată a fi încasată de la Gheorghi Chioroglo, prin validarea popririi față de acesta, în raport cu înscrisurile prezentate în acest sens.

Concomitent Colegiul relevă că, instanța de insolvență prin hotărârea contestată nu a reiterat decât normele ce reglementează poprirea și obligația solicitantului întru confirmarea cerințelor sale prin probe, generalizând, în final, că nu au fost prezentate probe precum că terțul poprit Gheorghi Chioroglo ar fi primit mijloace bănești de la SRL „Titanconstruct.Com” pentru executarea unor obligații, care nu ar fi fost executate. Însă o apreciere a probelor prezentate, argumentelor administratorului insolvenței, instanța de insolvență în actul de dispoziție nu a efectuat.

De altfel, o obligație în acest sens îi revine instanței și în virtutea prevederilor art.130 alin.(4), 241 alin.(5) Cod de procedură civilă, conform cărora ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Or, în conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În contextul jurisprudenței CtEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999, cauza Lebedinschi vs.

Republica Moldova din 16 iunie 2015).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

În consecință, Colegiul reiterează că concluzia instanței de insolvență trebuie să fie certă pentru ca justițiabilul să cunoască pentru care motiv i s-a respins pretenția dată, or, la caz în lipsa unui răspuns în raport cu probele prezentate și circumstanțele invocate de reclamant, pune partea într-o situație incertă rezultând din cerințele sale în raport cu soluția pe caz.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea instanței de insolvență a fost emisă cu încălcarea normelor de drept, fiind astfel prezente la caz încălcări ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil.

La rejudecarea cauzei, de către instanța de insolvență urmează a fi verificate circumstanțele enunțate în raport cu probele prezentate și normele de drept relevante speței, pentru a se determina temeinicia/ netemeinicia cerințelor prin prisma normelor aplicabile raportului litigios.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept de către instanța de insolvență, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea instanței de insolvență, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com”, în proces de insolvență-Ivan Terzi.

Se casează hotărârea din 06 septembrie 2017 a Curții de Apel Comrat, adoptată în cauza la cererea administratorului insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Titanconstruct.Com”, în proces de insolvență-Ivan Terzi împotriva lui Gheorghii Chioroglo cu privire la validarea popririi, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență-Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Iuliana Oprea

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală